दि मलकापूर अर्बन को-ऑप. बँक लि., मलकापूर, जि. बुलडाणा या बँकेच्या विशेष एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेस मुदतवाढ देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: युआरबी-१८२२/प्र.क्र.२२/७-स,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक :- २४ मे, २०२३.

वाचा :- १) शासन निर्णय समक्रमांक दि. १०.०२.२०२२
२) शासन निर्णय समक्रमांक दि. १८.१०.२०२२
३) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांचे पत्र क्र. जा.क्र.ना.बँका/१-सआ/दि मलकापूर बँक/ओटीएस /२३, दि. ०९.०५.२०२३

प्रस्तावना-:

दि मलकापूर अर्बन को-ऑप. बँक लि., मलकापूर, जि. बुलडाणा या बँकेस “विशेष एकरकमी कर्ज परतफेड योजना” मंजूर करण्याबाबत सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांनी दिनांक २०.०१.२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास प्रस्ताव सादर केला होता. त्यानुसार शासनाने संदर्भ क्र. १ मधील शासन निर्णयाद्वारे सदर बँकेस दिनांक ३१.०७.२०२२ पर्यंत विशेष एकरकमी कर्ज परतफेड योजना मंजूर केली होती व सदर योजनेस संदर्भ क्र. २ मधील शासन निर्णयाद्वारे दि. ३१.०३.२०२३ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली होती. संदर्भ क्र. ३ मधील प्रस्तावान्वये सदर योजनेस दिनांक ३१.०३.२०२४ पर्यंत मुदतवाढ देण्याची विनंती करण्यात आली आहे.

सदर योजनेस मुदतवाढ मिळाल्यास बँकेचा संचित तोटा कमी होऊन बँकेस वाढीव तरलता उपलब्ध होईल. सबब, बँकेचे हित लक्षात घेऊन सदर योजनेमध्ये काही सुधारणा करुन मुदतवाढ देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-:

सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांनी दि. ०९.०५.२०२३ रोजीच्या पत्राद्वारे दि मलकापूर अर्बन को-ऑप. बँक लि., मलकापूर, जि. बुलडाणा या बँकेसंदर्भात सादर केलेल्या विशेष एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेस मुदतवाढ देण्याच्या प्रस्तावास महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० चे कलम १५७ मधील तरतूदीनुसार शासनास प्राप्त असलेल्या अधिकारानुसार महाराष्ट्र सहकारी संस्था नियम, १९६१ मधील नियम-४९ च्या तरतुदीमधून सूट देऊन दि मलकापूर अर्बन को-ऑप. बँक लि., मलकापूर, जि. बुलडाणा या बँकेस परिशिष्ट “ अ ” प्रमाणे नमूद विशेष एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेस बदलांसह/सुधारणेंसह दिनांक ३१.०३.२०२४ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात येत आहे.

वरील योजनेच्या अंमलबजावणीचा सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांनी दरमहा आढावा घेऊन भारतीय रिझर्व बँकेच्या अटींचे दि मलकापूर अर्बन को-ऑप. बँक लि., मलकापूर, जि. बुलडाणा यांचेकडून काटेकोरपणे पालन होत असल्याची खात्री करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०५२४१६२००३५२०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Shinde Rahul Chandrashekhar

Digitally signed by Shinde Rahul Chandrashekhar
DN: CN = Shinde Rahul Chandrashekhar, C = IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, OU = COOPERATION MARKETING AND TEXTILE DEPARTMENT
Date: 2023.05.24 16:20:18 +05'30'

(राहुल शिंदे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

२) विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, अमरावती.

३) जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, बुलडाणा.

४) सरव्यवस्थापक, दि मलकापूर अर्बन को-ऑप. बँक लि., मलकापूर, जि. बुलडाणा.

५) निवडनस्ती ७-स.

परिशिष्ट "अ"

शासन निर्णय क्र. युआरबी-१८२२/प्र.क्र.२२/७-स, दि. २४ मे, २०२३ सोबतचे सहपत्र

---

१) योजनेचे नाव :- दि मलकापूर अर्बन को ऑप बँक लि., एकरकमी कर्ज परतफेड योजना २०२३

२) योजनेसाठी पात्र कर्जदार :-

दिनांक ३१.१२.२०२२ अखेर जी कर्जखाती अनुत्पादक कर्जाच्या वर्गवारीत (NPA) समाविष्ट केलेली असतील अशा सर्व कर्ज खात्यांना ही योजना लागू होईल.

३) योजनेसाठी अपात्र कर्जदार :-

रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार सदर योजना ही पुढील कर्जांना लागू होणार नाही.

अ) फसवणूक, गैरव्यवहार करुन घेतलेली कर्जे व जाणिवपूर्वक थकविलेली कर्जे.

ब) रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शक तत्वांचे अथवा आदेशांचे उल्लंघन करुन वितरीत केलेली कर्जे.

क) आजी व माजी संचालकांना व त्यांच्याशी हितसंबंध असणाऱ्या भागीदारी संस्था/कंपन्या/संस्था यांना दिलेल्या कर्जांना अथवा त्यांची जामिनकी असणाऱ्या कर्जांना रिझर्व्ह बँकेच्या पूर्व परवानगीशिवाय सदर सवलत देता येणार नाही.

ड) संचालकांच्या कुटुंबातील व्यक्तिंना दिलेल्या कर्जांसाठी अथवा ते जामीनदार असलेल्या कर्जांना सदर योजना लागू होणार नाही. (येथे 'कुटुंब' (Family)) म्हणजे म.स.का. कलम ७५(२) मधील स्पष्टीकरण १ मध्ये नमूद केलेप्रमाणे पत्नी, पती, वडील, आई, भाऊ, बहीण, मुलगा, मुलगी, जावई किंवा सून)

इ) पगारदारांच्या मालकांशी जर पगारकपातीचा करार झाला असेल तर अशा पगारदारांना दिलेल्या खावटी कर्जांसाठी सदर योजना लागू होणार नाही.

अपवाद- एखादी पगारदार कर्मचा-यांची कंपनी आस्थापना जर बंद झाली असेल अथवा कर्मचारी कपात योजनेनुसार (Employee Retrechment) जर कर्जदार/ जामीनदार यांची नोकरी संपुष्टात आली असेल तर अशा पगारदारांच्या कर्ज प्रकरणांना सदर योजना लागू राहील. तसेच जर पगारदार कर्मचारी (कर्जदार) मयत झाला असेल, तर अशा पगारदार कर्ज प्रकरणांना देखील सदर योजना लागू राहील.

ई) शासकीय हमी असणाऱ्या कर्जांना सदर सवलत देता येणार नाही.

फ) न्यायालयासमोर तडजोड झालेल्या कर्जप्रकरणांना ही योजना लागू होणार नाही.

ग) शासकीय योजनेनुसार दिलेल्या कर्जांना सदर योजना लागू होणार नाही .

ज) मंजूर कर्जाचा विनियोग, कर्ज ज्या कारणाकरीता मंजूर केले असेल, त्या कारणाव्यतिरिक्त इतर कारणाकरीता केला असेल तर (Diversification of Funds) ही योजना लागू होणार नाही.

ह) एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेनुसार तडजोडीची रक्कम जर रु.१० कोटी किंवा त्यापेक्षा जास्त असेल तर अशा कर्ज प्रकरणांना सदर योजना लागू करण्यासाठी सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची पूर्वपरवानगी घेणे अनिवार्य राहील.

४) योजनेची मुदत :-

या योजनेची मुदत दि. ३१ मार्च २०२४ पर्यंत राहील. दि. २९ फेब्रुवारी, २०२४ पर्यंत प्राप्त झालेल्या अर्जांवर दि. ३१ मार्च २०२४ पर्यंत निर्णय घ्यावा लागेल.

५) योजनेची व्याप्ती :-

अ) ही योजना सर्व प्रकारच्या कर्जांना तसेच कर्जाव्यतिरिक्त दिलेल्या तात्पुरती उचल मर्यादा, बील डिस्काऊंट व इतर आर्थिक सवलतींना लागू होईल.

ब) कोणत्याही कायद्या अंतर्गत कारवाई चालू असणाऱ्या व कलम १०१ अन्वये वसूली दाखला प्राप्त व कलम ९१ अन्वये निवाडे प्राप्त झालेल्या कर्जांनासुद्धा ही योजना लागू होईल.

क) जेथे कर्जदाराची एकापेक्षा जास्त कर्जखाती असतील व त्यापैकी एखादे / काही कर्जखाती अनुत्पादक झाली म्हणून इतर सर्व कर्जखाती 'समूह कर्जे' म्हणून अनुत्पादक होतात. तर त्या समूह कर्जांपैकी जे खाते / खाती प्रत्यक्षात अनुत्पादक झाली असतील केवळ त्याच खात्यांना एक रकमी कर्ज परतफेड योजनेची सवलत मिळेल.

<u>६) योजनेसाठी तडजोडीचे सूत्र :-</u>

रिझर्व्ह बँकेने उत्पन्न संकल्पना - जिंदगीचे वर्गीकरण व अनुत्पादक जिंदगीसाठी करावयाच्या तरतुदीसाठी प्रसिध्द केलेल्या मास्टर सर्कुलर क्रमांक १२ दिनांक १/७/२०१५ नुसार कर्जखात्याचे केलेले वर्गीकरण खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र	**जिंदगी वर्गीकरण**	**थकीत कालावधी**
१	सबस्टॅन्डर्ड जिंदगी (Substandard)	अनुत्पादक झाल्यानंतर १२ महिने पर्यंत
२	संशयीत-१ (Doubtful-१)	सबस्टॅन्डर्ड झाल्यानंतर १२ महिने
३	संशयीत-२ (Doubtful-२)	संशयीत-१ झाल्यानंतर ३६ महिने पर्यंत
४	संशयीत-३ (Doubtful-३)	संशयीत-१ झाल्यानंतर ३६ महिने व त्यावरील
५	बुडीत (Loss)	बँक, लेखापरीक्षक, सहकार विभाग यांनी प्रमाणित केलेनुसार

अ) ज्या दिवशी संबंधित कर्जखाते हे अनुत्पादक कर्जाच्या (NPA) वर्गवारीत वर्गीकृत केले असेल त्या दिवशीचा लेजर बॅलन्स व येणे व्याज अशी एकत्रित रक्कम येणे समजावी.

ब) एन.पी.ए. तारखेपासून द.सा.द.शे ८% सरळ व्याज पध्दतीने *तडजोडीच्या दिनांकापर्यंत व्याजाची आकारणी करावी.*

क) वर कलम ‘अ’ आणि ‘ब’ मध्ये नमूद केलेल्या एकत्रित रकमेतून कर्जदाराने अनुत्पादक कर्जाच्या (NPA) वर्गवारीत सदर खाते वर्गीकृत केल्यानंतरच्या तारखेनंतर भरणा केलेल्या रकमेची वजावट (अ अधिक ब मध्ये नमूद एकत्रित रकमेतून) दिल्यानंतर जी रक्कम येणे राहील ती ‘तडजोड रक्कम’ समजावी.

ड) १) दिनांक ३१.३.२०२० रोजी किंवा जी कर्जखाती संशयीत-३ (Doubtful-३) किंवा बुडीत कर्जखात्याची येणेबाकी काढताना संशयीत-१ (Doubtful-१) च्या मुददल रकमेवर द.सा.द.शे. ८% व्याजदराने सरळव्याज पध्दतीने डी-३ पर्यंतच्या कालावधीसाठी व्याजाची आकारणी करावी व त्यामध्ये डी-१ च्या तारखेचे व्याज मिळवावे व परिशिष्ट ब-१ अनुसार तडजोड रक्कम निश्चित करावी.

२) जर तडजोड रक्कम उणे (Negative) येत असेल तर अशी रक्कम कर्जदारास परत न करता संबंधीत कर्जखाते या योजनेअंतर्गत बंद करावे

इ) जे कर्जदार तडजोडीची रक्कम एकाच हप्त्यात भरु इच्छितात त्यांना द.सा.द.शे ८% दराऐवजी द.सा.द.शे ६% दराने व्याज आकारणी होईल.

ई) दिनांक ३१.३.२०२० रोजी किंवा तत्पूर्वी जी कर्ज खाती संशयित -३ (Doubtful-३) किंवा बुडीत (Loss) या प्रकारात वर्गीकृत केली असतील व सदर कर्जदार मयत असेल तर, मयत थकीत

कर्जदारांच्या वारसांकडून वसुली करतांना सदरचे खाते संशयित-१ (Doubtful-१) मध्ये वर्ग झाल्याच्या दिनांका रोजी एकून येणे (मुद्दल+व्याज)रक्कम वसूल करावी.

१) तडजोड रक्कम परिशिष्ट ब-२ प्रमाणे निश्चित करावी.

२) जर तडजोड रक्कम उणे (Negative) येत असेल तर अशी रक्कम कर्जदारास परत न करता संबंधीत कर्जखाते या योजनेअंतर्गत बंद करावे.

७) <u>परतफेड करण्यासाठी कालावधी :-</u>

अ) कर्जदाराने दि मलकापूर अर्बन को ऑप बँक लि., एकरकमी कर्ज परतफेड योजना- २०२३ नुसार करावयाच्या अर्जासोबत, सदर कर्ज प्रकरण ज्या दिवशी अनुत्पादक कर्जाच्या (NPA) वर्गवारीत वर्गीकृत केले असेल, त्या दिवशीच्या लेजर बॅलन्सच्या (मुददल + व्याज) किमान ५% रक्कम भरणे आवश्यक आहे.

ब) i) दि मलकापूर अर्बन को ऑप बँक लि., एकरकमी कर्ज परतफेड योजना – २०२३ अंतर्गत अर्ज मंजूरीचे पत्र प्राप्त झाल्यापासून कर्जदाराने एक महिन्यात तडजोडीची सर्व रक्कम भरणे आवश्यक आहे. अथवा

ii) दि मलकापूर अर्बन को ऑप बँक लि., एकरकमी कर्ज परतफेड योजना – २०२३ अंतर्गत अर्ज मंजूरीचे पत्र प्राप्त झाल्यापासून एक महिन्याचे आत कर्जदाराने तडजोड रकमेच्या किमान २५% रक्कम भरल्यास उर्वरित रक्कम भरण्यास पुढील जास्तीत जास्त ११ मासिक हप्त्यांचा कालावधी देता येईल. कर्जदाराने १ महिन्यांत २५% रक्कम न भरल्यास सदर योजनेचा लाभ घेणेस कर्जदाराने नकार दिला आहे असे समजून कर्जदाराने अर्जासोबत भरणा केलेली ५% रक्कम बँकांनी मुद्दलात जमा करुन घेतली जाईल.

iii) उर्वरित ७५% रकमेचा भरणा पुढील ११ मासिक हप्त्यामध्ये करावयाचा असून, त्यास द.सा.द.शे. ८% दराने सरळव्याज पध्दतीने व्याजाची आकारणी केली जाईल. या कालावधीत कोणताही हप्ता भरण्यास उशीर झाल्यास त्यावर उशीर झालेल्या मुदतीसाठी व उशीर झालेल्या रकमेवर द.सा.द.शे. २% दंड व्याज आकारण्यात येईल.

क) प्रथम १२ महिन्यांच्या कालावधीत तडजोड रकमेचा संपूर्ण भरणा अर्जदाराने न केल्यास, उर्वरीत रकमेसाठी त्यास जास्तीत जास्त १२ महिन्यांचा जादा कालावधी दिला जाईल व अशा कालावधीसाठी उर्वरीत रकमेवर द.सा.द.शे. ११% व्याजदर आकारला जाईल. या वाढीव कालावधीत कोणताही हप्ता भरण्यास उशीर झाल्यास त्यावर उशीर झालेल्या मुदतीसाठी व उशीर झालेल्या रकमेवर द.सा.द.शे. २% दंड व्याज आकारण्यात येईल.

ड) वरीलप्रमाणे जास्तीत जास्त २४ महिन्यात तडजोड रकमेचा भरणा अर्जदाराने न केल्यास, अर्जदारास दिलेली सवलत रद्द करुन त्यांनी यापूर्वी भरणा केलेली सर्व रक्कम प्रथम थकित व्याजापोटी व नंतर मुद्दलापोटी वसूल करुन नियमित व्याजासह व इतर सर्व खर्चासह सर्व येणे रक्कम वसूल करण्याचा अधिकार बँकेस राहील.

इ) जे कर्जदार तडजोड रक्कम एक हप्त्यात भरणा करण्यास तयार आहेत. अशा कर्जदारांना खालीलप्रमाणे रक्कम भरण्याची तरतूद करण्यात येत आहे.

i) कर्जदाराने दि मलकापूर अर्बन को ऑप बँक लि., एकरकमी कर्ज परतफेड योजना २०२३ नुसार करावयाच्या अर्जासोबत सदर कर्ज प्रकरण ज्या दिवशी अनुत्पादक कर्जाच्या (NPA) वर्गवारीत वर्गीकृत केले असेल, त्या दिवशीच्या लेजर बॅलन्सच्या (मुददल + व्याज) किमान ५% रक्कम भरणे आवश्यक आहे.

ii) अर्ज मान्य झाल्याच्या दिनांकापासून एक महिन्यात ४५% रक्कम भरणा करावी लागेल.

iii) उर्वरीत ५०% रक्कम पुढील १५ दिवसात भरणा करावी लागेल.

०८) **<u>योजनेची प्रसिध्दी व प्रचार :-</u>**

या योजनेचा अधिकाधिक कर्जदारांना व बँकांना फायदा घेता यावा व बँकेकडील एन.पी.ए. कमी होण्यास मदत व्हावी या दृष्टीने आवश्यक ती प्रसिध्दी व प्रचाराची मोहिम बँकांच्या संघीय संस्थांनी हाती घ्यावी.

०९) **<u>योजनेचे संनियंत्रण व अहवाल सादर करणे :-</u>**

सदर योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी होण्याचे दृष्टीने सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी वेळोवेळी आढावा घेऊन या योजनेचे संनियंत्रण करावे व योजनेच्या प्रगती व फलनिष्पत्तीबाबत संबंधीत संस्था व क्षेत्रीय यंत्रणांकडून माहिती घेऊन दर तीन महिन्यांनी शासनास अहवाल सादर करावा.

Shinde Rahul Chandrashekhar

Digitally signed by Shinde Rahul Chandrashekhar
DN: CN = Shinde Rahul Chandrashekhar, C = IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, OU = COOPERATION MARKETING AND TEXTILE DEPARTMENT
Date: 2023.05.24 16:20:40 +05'30'

(राहुल शिंदे)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन